

Pozdravljeni.

Ponovimo.

1. katero leto imenujemo pomlad narodov?
 - a. 1789
 - b. 1848
 - c. 1867
2. Tega leta so nogi evropski narodi sestavili svoje narodne programe. Kako se je imenoval slovenski narodni program?
 - a. Zedinjena Avstrija.
 - b. Zedinjena Nemčija
 - c. Zedinjena Slovenija
3. Kaj so Slovenci s tem programom zahtevali?
 - a. Odcepitev od avstrijskega cesarstva.
 - b. Združitev vseh avstrijskih dežel z Nemčijo.
 - c. Samostojnost slovenskih dežel znotraj avstrijskega cesarstva.
4. Komu je avstrijski dvor dal leta 1867 samostojnost-avtonomijo?
 - a. Madžarom
 - b. Hrvatom
 - c. Italijanom
5. Kaj meniš, kdaj je avstrijski dvor uresničil zahteve Slovencev, ki so bile zapisane v programu Zedinjena Slovenija?
 - a. 1867
 - b. 1918
 - c. Nikoli

Danes boš raziskal, kakšen je bil pomen čitalnic in taborov v slovenskem narodnem gibanju. Preberi besedilo v učbeniku str. 105 - 106 in reši naloge.

Spodnji del mi pošlji v pregled do 15. aprila 2020 na moj spletni naslov, ki je objavljen na šolski spletni strani (13. marec 2020/Naslednje tedne bo učenje potekalo doma).

POMEMBNA VLOGA ČITALNIC IN TABOROV PRI UTRJEVANJU SLOVENSKE NARODNE ZAVESTI

ČITALNICE Kulturna društva	TABORI Velika ljudska zborovanja na prostem
<ul style="list-style-type: none">• Kdo se je sestajal v čitalnicah?• Kaj je bila glavna dejavnost čitalnic?	<ul style="list-style-type: none">• Kdaj so potekali?• Kdo se jih je udeleževal?

<ul style="list-style-type: none"> • V katerem jeziku so potekale prireditve? 	<ul style="list-style-type: none"> • Kakšne zahteve so postavljali govorniki na taborih? • Zakaj je oblast tabore prepovedala? • Kje je potekal nam najbližji tabor? <i>(poglej zemljevid str. 105)</i>
--	--

2. V katerih deželah je bilo čitalnic in taborov največ? *(zemljevid str. 105) Kaj meniš, zakaj prav v teh deželah?*

3. Dr. Karel Lavrič *(preberi spodnje besedilo in odgovori na vprašanja)*

- Kako je revolucionarno leto 1848 vplivalo na Karla Lavriča?
- Zakaj je knjižnica v Ajdovščini poimenovana po Karlu Lavriču?

.../Kot sin okrajnega sodnika in glavarja na gradu Prem ni znal slovensko in njegova prijateljica in pesnica Pavlina Doljak Pajk je zapisala: »Dobil je uže v prvi mladosti strogo in visoko odgojo, koje vpliv se je pri njem spoznaval uže pri prvem snidenju z njim. Njegova odgoja bila pa je nemška.«

Tudi med študijem prava na Dunaju po pričevanju sodobnikov ni govoril slovensko. Usodno je nanj vplivalo revolucionarno leto 1848, saj se je že tistega leta v zapisu v ljubljanskem nemškem časopisu Laibacher Zeitung (podpisal se je Carl Lauritsch) *.../ označil za »sina matere Slave«*. Bil je odločen zagovornik slovenskega narodnega programa Zedinjena Slovenija.

Prav tako se je prvi zavzemal za enakopravno rabo jezikov na sodišču. V zagovarjanju slovenskega jezika v pravosodju je šel celo tako daleč, da se je tega pri svojem odvetniškem delu načelno držal celo v lastno škodo in je na koncu skoraj obubožal.

V vseh krajih, kjer je deloval kot advokat (Tolmin, Ajdovščina, Gorica), se je vključil v politično in narodnopreredno delovanje. Prav na njegovo pobudo so nastale nekatere slovenske čitalnice in bili organizirani tabori, na katerih je bil pogosto govornik. Večkrat je bil govornik na taborih po Sloveniji in zaradi zavzetosti priznan in cenjen tudi v širšem slovenskem prostoru.*.../*

Vir: Marušič, B. (2016).Doktor Karel Lavrič in njegova doba. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.

